

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: установени наднормени нива от пестицида додин (dodin) в грейпфрут с произход Гърция

1. Правно основание:

- Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 23 февруари 2005 година, относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи от растителен или животински произход и за изменение на Директива 91/414/ЕИО на Съвета
- Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година, относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета

2. Цел:

Оценка на риска за консуматора от наличие на остатъци от пестицида додин в грейпфрут с произход Гърция

Идентификация на риска:

В изпълнение на Националната програма за контрол на остатъци от пестициди във и върху храни от растителен и животински произход е взета за целите на официалния контрол [REDACTED] проба от грейпфрут с произход Гърция, за лабораторни анализи на остатъци от пестициди, анализирана в лаборатория „Приморис“ – България, като са получени незадоволителни резултати за пестицида додин.

[REDACTED]

Според Изпитвателен протокол № 18/007036/17.10.2018 г., издаден от лаборатория „Приморис“ – България, наднорменото съдържание на пестицида в грейпфрут е: 0.063 мг/кг, което е превишаване на максимално допустимата норма, определена на 0.01 мг/кг.

Във връзка с наличните данни е изпратено искане за становище от Центъра за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ), относно установеното завишено съдържание на пестицида додин над допустимите норми в грейпфрут.

3. Характеристика на опасността:

Активното вещество додин (dodecylguanidine acetate) е сол на оцетната киселина, използван като фунгицид, за контрол на листни петна, краста, кафяво гниене и други листни заболявания, срещу мана и *Fusarium*. Прилага се при ябълки, праскови, круши, нектарини, череши, лук и ягоди; също и при кестен, явор и роза. Има ролята на антибактериален агент и противогъбичен агрохимически препарат. Додин проявява предпазно и унищожително действие. Използва се и като промишлен биоцид и консервант. Токсичен е за водните организми, но не е опасен за пчелите. При бозайниците додин може да причини остро дразнене на кожата и очите, поради което се счита за високо токсично вещество. Не проявява остра токсичност при поглъщане, но е опасен при вдишване. Идентифициран е възможен риск за операторите, при работа с додин, дори при наличие на лични предпазни средства.

4. Оценка на състоянието в България:

В Р България има разрешени продукти за растителна защита на база активното вещество додин при редица култури и болести:

- СИЛИТ 40 СК – при череши и ябълки, срещу бяла ръжда и струпяване
- СИЛИТ 544 СК – срещу струпяване при круши и ябълки; срещу цилиндроспориоза и гномониоза при череши и вишни; срещу къдравост при праскова/нектарина; срещу листни петна по маслина.

5. Оценка на експозицията:

Центърът за оценка на риска по хранителната верига извърши оценка на експозицията за консуматорите от наличието на пестицида додин, посредством прилагането на PRIMo модела на Европейския орган по безопасност на храните.

Дългосрочната експозиция е определена на базата на изчисления теоретичен максимален дневен прием (TMDI): установено е, че TMDI е 0.0% от допустимата дневна доза (ADI), което означава, че не е налице хроничен риск за консуматорите.

Определянето на острата експозиция се извършва на база изчисленият IESTI 1 (международно оценен краткосрочен прием), като % от острата референтна доза (ARfD): установено е, че за деца IESTI е 5.6% от острата референтна доза и 1.3% за

възрастни, което показва, че не е идентифициран остър риск за консуматора, защото няма превишаване на ARfD.

6. Заключение:

Извършената оценка на риска от наличието на остатъци от пестицида додин в грейпфрут, посредством прилагането на PRIMo модела показва, че не съществува риск за здравето на консуматорите.

Изготвил:

Екип от ЦОРХВ